

Pestprotocol basisschool O.B.S. De Toermalijn

1. Doel pestprotocol

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

We doen dit door regels en afspraken zichtbaar te maken voor kinderen en volwassenen zodat als er zich ongewenste situaties voordoen, zij elkaar kunnen aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

2. Preventief pestbeleid

Het klimaat van de school.

O.B.S. De Toermalijn vindt een goed pedagogisch klimaat zeer belangrijk. Dat uit zich in aandacht voor normen en waarden die we vanuit de identiteit van de school belangrijk vinden. Wij stellen een vriendelijk en veilig klimaat, met orde en regelmaat, op prijs. Pas als het kind zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen. We hanteren binnen onze school afspraken die we met de leerlingen doorspreken. In deze afspraken bespreken we hoe we met anderen en onze materialen omgaan. De regels die we hanteren staan in de bijlage.

Werkvormen.

Op O.B.S. De Toermalijn maken we het hele jaar door veel gebruik van groepsvormende activiteiten en coöperatieve werkvormen. Hierin worden kinderen aangemoedigd om samen te werken. De kinderen leren hoe ze met elkaar in gesprek kunnen gaan en worden geactiveerd om zich te verdiepen in de mening van een ander. Deze activiteiten en werkvormen zorgen voor een leeromgeving die sociaal gedrag versterkt. Iedere keer als er een leerling bijkomt of weggaat wordt hier ook weer extra aandacht aan besteed, omdat de groepssamenstelling dan veranderd. Ook na iedere vakantie wordt er extra aandacht besteed aan groepsvormende activiteiten.

Kanjertraining.

Op O.B.S. De Toermalijn werken we met de methode Kanjertraining. Kanjertraining gaat over het bevorderen van onderling vertrouwen in groepen. Vertrouwen is de basis voor het creëren voor rust in de groep, het stimuleren van sociale veiligheid en een prettig schoolklimaat.

De Kanjertraining bestaat uit een serie lessen met bijbehorende oefeningen om de sfeer in de groep goed te houden (preventief) of te verbeteren (curatief). Leerkrachten, directie, ouders en kinderen leren op een respectvolle manier met elkaar omgaan.

Met de Kanjertraining leren kinderen, leerkrachten en ouders zich op een positieve manier te handhaven in sociaal stressvolle omstandigheden. Onder het motto: wat je meemaakt is interessant, vervelend of naar, maar hoe je ermee omgaat is belangrijker, dat vormt je. Zoek oplossingen waarmee je elkaar en de situatie recht doet. Oplossingen, die in de toekomst houdbaar zijn. Reageer daarom niet met haat, wraak, gezeur, onverschilligheid of cynisme op problemen die zich voordoen.

Cyberpesten.

De huidige generatie kinderen surft regelmatig op het internet, zij kunnen hier enorm hun voordeel mee doen. Maar met de opkomst van deze technologie is er ook een nieuwe manier van pesten ontstaan, het cyberpesten. Bij deze vorm van pesten maken kinderen gebruik van het internet om anderen te bespotten of te pesten. Op O.B.S. De Toermalijn bespreken we in de groepen op welke manier

kinderen veilig gebruik kunnen maken van het internet. We werken met projecten en digitale programma's om het veilig internetten onder de aandacht te brengen.

Sociale volgsystemen.

Op O.B.S. De Toermalijn maken we gebruik van verschillende volgsystemen waarmee we de sociale ontwikkeling van zowel individuele leerlingen als van de groepen secuur kunnen volgen. Zo vullen we 2x per jaar het volgsysteem Zien in, die de sociale en emotionele vorderingen van alle leerlingen weergeeft. Ook vullen we minimaal 2x per jaar een sociogram in om een goed beeld te krijgen van de omgangsvormen in de groep.

3. Indien er toch sprake is van pestgedrag

Indien er toch sprake is van pesten gaan we daar actief mee om. Hierbij is het van belang dat er samengewerkt wordt door leerkracht, het gepeste kind, de pester, de zwijgende middengroep, en de ouders.

De leerkracht:

Het is belangrijk dat leerkrachten pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. Zij volgen en begeleiden de sociale groepsprocessen. De leerkracht maakt en bespreekt samen met de kinderen de afspraken over de sociale omgangsvormen. Leerkrachten worden ondersteund door de intern begeleider en directie.

Gepeste kind:

Het is van belang dat het gepeste kind hulp durft te vragen en zich serieus genomen voelt. Het kind moet weten bij wie hij terecht kan, dit kan de leerkracht zijn of een ander die hij vertrouwt. Het is enorm van belang dat het gepeste kind de juiste begeleiding krijgt.

De pester:

De pester wordt aangesproken op zijn gedrag. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt gekoppeld aan evaluatiemomenten. Afhankelijk of de pester wel of geen verbetering vertoont, zal dit bepaalde consequenties inhouden.

De zwijgende middengroep:

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij pesten in de direct actieve rol van pester. Sommige kinderen houden enige afstand en andere kinderen doen incidenteel mee. Er zijn ook kinderen die niet merken dat er gepest wordt. Het heeft absoluut zin om daadwerkelijk op te staan tegen het pesten. Zodra andere kinderen het gepeste kind te hulp komen, of tegen de pesters zeggen dat ze moeten ophouden, kan de situatie aanzienlijk veranderen. Het pesten wordt dan al direct minder vanzelfsprekend en draagt bovendien grotere risico's met zich mee.

De ouders:

Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat de school ernst maakt met de aanpak van het pesten. Met de ouders van het gepeste kind zal overleg zijn over de aanpak en de begeleiding van hun kind. De ouders van de pesters moeten absoluut op de hoogte zijn van wat er met hun kind gebeurt. Zij hebben er recht op te weten dat hun kind in sociaal opzicht bepaald zorgwekkend gedrag vertoont dat dringend verbetering behoeft.

4. Stappenplan

Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1:

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest en de leerling die gepest wordt. Hiervan wordt een schriftelijk verslag gemaakt en in ParnasSys gezet. De intern begeleider wordt op de hoogte gebracht, en zal indien nodig de leerkracht en kinderen begeleiden. De ouders van de pester en de leerling die gepest wordt, worden door de leerkracht geïnformeerd.

Stap 2:

De leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan en te stoppen. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd en door de leerkracht en beide kinderen ondertekend. Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag zal de leerkracht klassikaal aandacht schenken aan het probleem. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. De rol van de zwijgende middengroep zal hierbij besproken worden. De leerkracht zal regelmatig met de groep evalueren hoe het gaat, en nauwkeurig observeren.

Stap 3:

De ouders van de pester en het gepeste kind worden op de hoogte gebracht van de gebeurtenissen en de daarbij gemaakte afspraken. Met ouders wordt afgesproken dat er na de eerste evaluatie weer contact opgenomen zal worden.

Stap 4:

Na twee weken vindt er een evaluatiegesprek plaats met de pester en gepeste, dit kan gezamenlijk zijn of afzonderlijk. De leerkracht informeert of het gelukt is om de gemaakte afspraken na te komen. Wanneer dit het geval is, worden de afspraken gehandhaafd en eventueel bijgesteld. Over twee weken wordt dit weer geëvalueerd.

Wanneer het niet gelukt is om de gemaakte afspraken na te komen, wordt er een handelingsplan opgesteld. De ib-er ondersteunt de leerkracht. Dit wordt met de ouders gecommuniceerd.

Stap 5:

Na twee weken zal er opnieuw een gesprek plaatsvinden tussen de leerkracht en de leerlingen. Hiervan wordt een verslag gemaakt, ook worden de ouders op de hoogte gebracht van dit gesprek. Wanneer de ontwikkelingen positief zijn wordt er door de leerkracht zelf een volgend evaluatiemoment gepland. Wanneer de ontwikkelingen negatief zijn wordt er samen met de intern begeleider opnieuw een handelingsplan opgesteld waarbij eventuele externe deskundigheid wordt ingeschakeld zoals de schoolbegeleidingsdienst, jeugdzorg of schoolmaatschappelijk werk. In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Bijlage:

De volgende regels worden in het begin van het schooljaar geïntroduceerd en hangen zichtbaar met beeldmateriaal in de groepen:

1: Ik accepteer de ander, sluit niemand buiten.

2: Ik laat merken wat ik goed vind aan een ander.

3: Ik zeg 'stop' als iemand iets doet wat ik niet wil.

4: Ik blijf van een ander en van de spullen van een ander af.

5: Ik probeer eerst zelf ruzie op te lossen. Ik ga naar de leerkracht als dit niet lukt.

6: Ik help mezelf en anderen om zich aan deze afspraken te houden.